

ใบความรู้ที่ ๑ เข้าใจคำประพันธ์จากวรรณคดีโคลงโลกนิติ (บทที่ ๒๗,๕๗,๗๖)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นำชื่นชม นำเชิดชู

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ชวนจรรโลงถอดความ (๑)

รายวิชา ภาษาไทย ๒ รหัสวิชา ท ๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การถอดความ หรือถอดคำประพันธ์ หมายถึง การแปลความหมายของบทร้อยกรองให้เข้าใจความได้ง่ายขึ้น

หลักการถอดความจากบทร้อยกรอง

๑. หาความหมายของคำศัพท์ในบทประพันธ์

โดยตรวจสอบคำศัพท์ยาก โดยเบื้องต้นให้คาดเดาจากบริบทก่อน แล้วนำมาค้นคว้าหาความหมายที่แท้จริงมาประกอบ เพื่อให้เข้าใจให้มากยิ่งขึ้น

๒. ทำความเข้าใจเนื้อหาโดยรวมของบทประพันธ์

อ่านคำประพันธ์ที่ละบท เพื่อศึกษาเนื้อหาโดยรวมของเรื่องนั้นๆว่าเรื่องนั้นกล่าวเกี่ยวกับอะไรเป็นสิ่งสำคัญ และต้องทำความเข้าใจเรื่องนั้นให้แจ่มแจ้งชัดเจน

๓. ถอดความและทำความเข้าใจบทประพันธ์

ถอดความทีละบรรทัด หรือทีละวรรค แล้วนำมาเขียนอธิบายด้วยภาษาของตนเอง โดยคำนึงถึงบริบทเรื่องราวก่อนหน้านั้นจะทำให้ถอดความบทประพันธ์ได้เข้าใจและสอดคล้องกับเรื่องมากขึ้น

๔. เรียบเรียงความหมายจากการถอดความ

เรียบเรียงความหมายเหมือนการพูดเล่าเรื่องราวนั้นให้ผู้อื่นฟัง เพราะจะทำให้ได้ตรวจทานการถอดความได้ดีขึ้น

ประโยชน์ของการถอดความจากโคลงโลกนิติ

- เข้าใจเนื้อเรื่องทั้งหมดที่อ่าน เพราะเนื้อหาของโคลงโลกนิตินั้น มีถ้อยคำภาษาบางคำที่เป็นภาษาโบราณ มีคำยากๆที่ไม่คุ้นเคย หรือไม่ได้ใช้สนทนาสื่อสารในปัจจุบัน จึงจำเป็นที่จะต้องถอดความเพื่อให้เข้าใจเนื้อหา
- เข้าใจจุดประสงค์ของผู้แต่ง และเนื้อเรื่องโดยรวมว่า โคลงโลกนิติในบทนั้น สอนเกี่ยวกับอะไร เตือนสติเกี่ยวกับเรื่องใดเป็นสิ่งสำคัญ

อ่านคำประพันธ์จากวรรณคดีโคลงโลกนิติ

โคลงโลกนิติบทที่ ๒๗

มิตรพาลอย่าคบให้	สนิทนักร
พาลไซ้มิตรอย่ามัก	กล่าวไถ่
ครั้นคราวเคียดคุมชก	เอาโทษใส่หน้า
รู้เหตุสิ่งใดไซ้	ส่อสิ้นกลางสนาม

โคลงโลกนิติบทที่ ๕๗

รู้น้อยว่ามากรู้	เริงใจ
กลกบเกิดอยู่ใน	สระจ้อย
ไปเห็นขเลไกล	กลางสมุทร
ชมว่าน้ำบ่อน้อย	มากล้าลึกเหลือ

โคลงโลกนิติบทที่ ๗๖

พระสมุทรสุดลีกลัน	คณนา
สายดั่งทิ้งทอดมา	หยั่งได้
เขาสูงอาจวัดวา	กำหนด
จิตมนุษย์นี้ไซ้	ยากแท้หยั่งถึง